

Conférence des Cours constitutionnelles européennes
Conference of European Constitutional Courts
Konferenz der europäischen Verfassungsgerichte
Конференция Европейских Конституционных Судов

**JUSTIȚIA CONSTITUȚIONALĂ:
FUNȚII ȘI RAPORTURILE CU CELELALTE
AUTORITĂȚI PUBLICE**

*Raport național pentru cel de-al XV^{lea} Congres al Conferinței
Curților Constituționale Europene, prezentat de
Curtea Constituțională a Maltei*

I. RAPORTURILE CURȚII CONSTITUȚIONALE CU PARLAMENTUL ȘI GUVERNUL

- 1. Rolul Parlamentului (eventual al Guvernului) în procedura de numire a judecătorilor la instanța de contencios constituțional. După numire, aceeași autoritate îi poate revoca pe judecătorii instanței constituționale? Care sunt motivele / temeiurile unei asemenea revocări?**

Conform art. 96 din Constituția Maltei, Președintele Maltei numește toți membrii puterii judiciare, la propunerea Primului Ministru.

Potrivit art. 11 (1) din Codul de organizare și de procedură civilă, Președintele Maltei numește pe fiecare dintre judecători la instanța, camera sau secția la care acesta urmează să își desfășoare activitatea. De asemenea, Președintele Maltei are competența de a dispune transferul judecătorilor la o altă instanță, secție sau cameră.

Cu toate acestea, conform art. 11(3) din același Cod, când unul sau mai mulți judecători sunt numiți la aceeași instanță, secție sau cameră, președintele instanței supreme are prerogativa de a stabili atribuțiile judecătorilor.

Judecătorii, inclusiv judecătorii Curții Constituționale, rămân în funcție până la vârsta de 65 ani. Ei nu pot fi revocați din funcție decât de către Președinte, la cererea Camerei Reprezentanților (Parlament), cu votul a cel puțin două treimi din numărul total de membri. Judecătorii pot fi revocați doar pe motiv de imposibilitate de exercitare a atribuțiilor (ca urmare a unei incapacități fizice sau psihice sau din altă cauză) ori pentru abateri grave.

- 2. În ce măsură instanța de control constituțional are autonomie financiară – în stabilirea și administrarea bugetului de cheltuieli?**

Curtea Constituțională, întrucât face parte din sistemul judiciar, beneficiază de același buget acordat instanțelor de către Parlament, buget stabilit anual de către executiv și aprobat de legislativ ca parte din bugetul anual stabilit de Guvern.

- 3. Poate fi modificată legea de organizare și funcționare a instanței constituționale de către Parlament, însă fără consultarea acesteia?**

Deși în mod normal puterea executivă și puterea legislativă nu modifică astfel de legi fără a se consulta în prealabil cu instanțele, acest lucru este legalmente posibil întrucât elaborarea și modificarea legilor reprezintă prerogative exclusive ale legiuitorului.

4. Instanța constituțională are competența verificării constituționalității regulamentelor de organizare și funcționare a Parlamentului, respectiv Guvernului?

Curtea Constituțională, în primă instanță de jurisdicție civilă, are competența de a examina constituționalitatea întregii legislații – atât principale cât și secundare.

5. Controlul de constituționalitate: specificați tipul / categoriile de acte asupra cărora se exercită controlul.

Conform art. 95 (2), Curtea Constituțională este competentă să se pronunțe asupra:-

i. Orice sesizare pentru stabilirea următoarelor aspecte:-

- dacă o persoană a fost aleasă în mod valabil ca membru al Camerei Reprezentanților
- dacă un membru al Camerei a vacantat locul sau dacă, în situația în care există circumstanțe care ar putea conduce la descalificarea sa din cursa electorală, acestuia i se cere să vacanteze locul
- dacă o persoană a fost aleasă în mod valid în funcția de Președinte al Camerei sau dacă, după alegerea sa, a vacantat locul.

ii. Orice sesizare privind procedura de vot sau procesul electoral.

iii. Recursuri de la Tribunalul Civil de primă instanță împotriva hotărârilor referitoare la exercitarea drepturilor individuale și libertăților fundamentale.

iv. Recursuri împotriva hotărârilor oricăror instanțe ordinare din Malta cu privire la interpretarea Constituției.

v. Recursuri împotriva hotărârilor oricăror instanțe ordinare din Malta cu privire la validitatea legilor, altele decât cele care intră sub incidența punctului iii de mai sus.

vi. Orice probleme soluționate de o instanță ordinară din Malta împreună cu oricare dintre aspectele menționate mai sus asupra cărora s-a introdus recurs la Curtea Constituțională.

6. a) Parlamentul și Guvernul, după caz, procedează de îndată la modificarea legii (respectiv a actului declarat neconstituțional) în sensul punerii de acord cu legea fundamentală, potrivit deciziei instanței de contencios constituțional. Care este termenul stabilit în acest sens? Există și o procedură specială? În caz contrar, specificați alternativele. Exemplificați.

Când Curtea Constituțională pronunță o decizie prin care declară neconstituțională o lege sau parte din aceasta, Grefierul Curții va trimite de îndată o copie a deciziei Secretarului Camerei, care o va înscrie pe ordinea de zi a Camerei Reprezentanților, spre examinare.

6. b) Parlamentul poate invalida decizia curții constituționale: precizați în ce condiții.

Nu, Parlamentul nu poate face acest lucru. Cu toate acestea, poate modifica legislația după cum consideră necesar, dar astfel de modificări pot face, la rândul lor, obiectul controlului de constituționalitate exercitat de Curtea Constituțională.

7. Există mecanisme de cooperare instituționalizată între Curtea Constituțională și alte organe? Dacă da, care este natura acestor contacte / ce funcții și prerogative se exercită de ambele părți?

Nu, astfel de mecanisme nu există.

II. SOLUȚIONAREA CONFLICTELOR JURIDICE DE NATURĂ ORGANICĂ DE CĂTRE CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

- 1. Care sunt trăsăturile conținutului conflictului juridic de natură constituțională dintre autoritățile publice?**

Conflictele constituționale intervin cel mai adesea între cetățeni și autoritățile publice.

Curtea Constituțională nu a soluționat niciodată conflicte între autorități publice.

- 2. Dacă instanța de contencios constituțional are competența soluționării acestor conflicte.**

Dacă ar interveni o astfel de situație, Curtea Constituțională ar avea competență de soluționare.

- 3. Care sunt autoritățile publice între care pot apărea astfel de conflicte?**

Teoretic, oricare dintre autoritățile publice.

- 4. Actele juridice, faptele sau acțiunile ce pot genera astfel de conflicte: sunt ele legate doar de conflictele de competență sau implică și cazurile când o autoritate publică poate contesta constituționalitatea unui act emis de o altă autoritate publică? Dacă instanța dvs. de control constituțional a soluționat astfel de conflicte. Exemplificați.**

Astfel de conflicte nu au intervenit niciodată.

- 5. Care sunt titularii dreptului de a sesiza instanța constituțională în vederea soluționării unui asemenea conflict?**

De regulă, partea vătămată are dreptul de a iniția procedura în fața Curții Constituționale.

- 6. Care este procedura de soluționare a unui astfel de conflict?**

S-ar aplica aceeași procedură utilizată de Curtea Constituțională în cazul oricărei sesizări, și anume prin depunerea unei cereri.

7. Ce soluții pronunță instanța de contencios constituțional? Exemplificați.

Curtea Constituțională are o marjă largă de acțiune, dar totul depinde de natura litigiului. Remediul comun este obligarea părții în culpă la plata de despăgubiri, însă Curtea are și posibilitatea anulării actelor executive, administrative sau legislative.

8. Modalități de îndeplinire a deciziei instanței constituționale: conduita autorităților publice vizate după soluționarea conflictului. Exemplificați.

Autoritățile publice respectă invariabil deciziile și ordinele Curții Constituționale.

III. EXECUTAREA DECIZIILOR CURȚII CONSTITUȚIONALE

1. Deciziile Curții Constituționale:

- a) sunt definitive;
- b) pot fi recurate, situație în care se vor arăta titularii dreptului, termenele și procedura;
- c) produc efecte *erga omnes* ;
- d) produc efecte *inter partes litigantes*.

Toate deciziile Curții Constituționale sunt definitive și sunt obligatorii *inter partes litigantes*.

2. De la publicarea deciziei în Monitorul/Jurnalul Oficial, textul de lege declarat neconstituțional:

- a) se abrogă;
- b) se suspendă, până la punerea de acord a actului/textului declarat neconstituțional cu prevederile legii fundamentale;
- c) se suspendă, până când legiuitorul invalidează decizia instanței constituționale;
- d) alte situații.

Curtea Constituțională nu va abroga sau suspenda efectele unor astfel de legi sau texte de lege, dar va declara faptul că o anumită lege sau text contravine Constituției. Odată ce s-a pronunțat în acest sens, legiuitorul va trebui să ia măsurile necesare pentru a abroga sau pentru a modifica dispozițiile declarate ca fiind neconstituționale.

3. Odată ce curtea constituțională a pronunțat o decizie de neconstituționalitate, în ce mod este aceasta obligatorie pentru instanța de fond și pentru celelalte instanțe judiciare?

Deși o astfel de obligație nu este în mod direct prevăzută de lege, toate instanțele respectă deciziile Curții Constituționale. Constituția statuează procedura de sesizare de către celelalte instanțe cu o problemă de constituționalitate. În astfel de cazuri, instanța de trimitere este obligată să soluționeze cazul în conformitate cu decizia Curții Constituționale.

4. Atât în controlul *a posteriori* cât și în controlul *a priori*, legiuitorul își îndeplinește, de fiecare dată, și în termenele prevăzute, obligația constituțională de a elimina aspectele de neconstituționalitate?

Legiuitorul va lua întotdeauna măsuri pentru a abroga sau modifica textul de lege declarat neconstituțional. Nici Constituția și nici Curtea Constituțională nu stabilesc un termen limită pentru adoptarea acestor măsuri.

- 5. Ce se întâmplă în situația în care, în termenul prevăzut de Constituție și/sau legislație, legiuitorul nu înlătură viciul de neconstituționalitate? Exemplificați.**

Constituția nu prevede termene limită. De obicei, instanțele nu mai aplică legea sau dispozițiile legale declarate neconstituționale, iar legiuitorul adoptă în timp util modificările necesare pentru corijarea situației.

- 6. Prin intermediul altui act normativ, legiuitorul poate consacra din nou soluția legislativă declarată neconstituțională? Argumentați.**

Deși Constituția nu interzice legiuitorului să procedeze astfel, ar fi cât se poate de neobișnuit ca legiuitorul să adopte din nou o dispoziție în același formă ca aceea declarată neconstituțională.

- 7. Curtea Constituțională are posibilitatea de a însărcina alte organe cu executarea deciziilor sale și/sau de a stabili modul în care acestea urmează a fi puse în executare într-o anumită cauză?**

Curtea Constituțională nu are o astfel de posibilitate, dar au existat cazuri în care a solicitat asistența poliției în scopul evitării unor amenințări la adresa ordinii publice. În ceea ce privește executarea deciziei, aceasta revine părții care a inițiat calea de atac, iar nu Curții Constituționale.